

[Glistrup.]

ter, for der sidder masser af enker, som simpelt ikke kan få skaffet sig det, fordi de er lænket til at have disse aktieposter i ikke-børsnoterede selskaber, og derfor vil de under hr. Grünbaums forhold komme af med en urimelig høj formueskat.

Ifølge hr. Grünbaums andet råd, anden trøst, kunne de bare søge om nedsættelse, søge om eftergivelse af skatten: Dertil må jeg sige, at embedsmændene hverken i denne eller den forrige finansministers tid er videre imødekommende over for den, der på papiret har en formue på 1, 2, 3 mill. kr., selv om det altså dækker over noget, der overhovedet ikke giver indtægtsafkast; de er ikke videre forstående, men forhåbentlig vil de være det i den kommende finansministers tid.

Ordføreren for forslagsstillerne (Grünbaum) (S):

Hvis det var så nemt, som hr. Glistrup nu fremstillede det: at enhver kan skaffe sig sin formue ned på 450.000 kr. kan jeg slet ikke se, der er noget problem, for vi har jo netop en formueskattefri grænse på 450.000 kr.; derfor burde hr. Glistrup altså uden videre kunne tiltræde mit forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.)

(Lovforslaget (nr. 140) findes i tillæg A. sp. 2465, fremsættelsen i tidenden sp. 3640).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Grünbaum (S):

Personlig ville jeg meget gerne her i dag have været i den situation, at jeg kunne have sagt nogle pæne ord om finansministerens forslag. Det kan jeg desværre ikke. Jeg må sige, at det forslag, der her foreligger fra finansministeren og regeringen, er en stor skuffelse for mit parti, og jeg vil også karakterisere forslaget som et typisk venstreforslag, det er ikke et forslag fra en regering, der virkelig ønsker at få et bredt samarbejde i dette folketing om disse problemer.

Der er ikke tvivl om, at der i befolkningen er et ganske klart krav om, at de af inflationen skabte kapitalgevinster i hvert fald delvis bør inddrages til samfundet, og i den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at naturligvis skal ejerne af fast ejendom have fuld dækning — og jeg sætter streg under fuld dækning — for inflationen for den del af ejendommenes værdi, som de selv har præsteret gennem en opsparing eller en arbejdsindsats. Det tror jeg nok der er grund til at sætte en tyk streg under. Der er ingen i dette land, der skal berøves frugterne af egen indsats, og derfor har vi i mit parti været indstillet på, at det årlige skattefrie tillæg på 6 pct. til anskaffelsesværdien godt kunne sættes noget op, det har jeg tidligere udtalt. En forhøjelse til 8 pct. ville vi ikke finde urimelig. En sådan opregulering har jeg som sagt givet udtryk for at vi ville være villige til at medvirke til, men dog under forudsætning af, at man så reducerede eller måske helt afskaffede det særlige skattefrie begyndelsestillæg på 30 pct. Men dette tillæg har finansministeren jo overhovedet ikke rørt ved, og samtidig foreslår regeringen nu den årlige procent sat op til 9, altså fra 6 til 9, en forhøjelse på 50 pct. Men ikke nok med det, man foreslår også, at beregningen af det årlige tillæg, som nu skal være 9 pct., skal ske efter rentes rente-principet.

Hvad betyder det så i praksis? Det betyder, at den skattefrie stigning, som man får dette reguleringstillæg for, på blot 8 år kan være helt op til 100 pct. af anskaffelsesværdien — ja, det kan være mere, for 30 pct.-tillægget kommer jo også til, altså i virkeligheden at man kan have en stigning på 130 pct. på kun 8 år og så alligevel være skattefri. Og så har jeg endda ikke engang nævnt, at man i den sidste ende kan trække 20.000

[Grünbaum.]

kr. fra, hvortil kommer det almindelige 6.000 kr.s fradrag for særlig indkomst.

Det er altså en meget betydelig lempelse, der foreslås her. Jeg vil gerne sige, at der er ting i det, vi ikke vil afvise: vi vil ikke afvise at se på det med ekspropriationerne, vi vil heller ikke afvise forslaget i forbindelse med jordfordelingerne, heller ikke med de afløste jordrentejeendomme. Jeg vil endda gå lidt videre og sige, at hvad angår forslaget om mageskifte i henhold til jordfordelingskendelserne, er vi indstillet på at drøfte hele det problem i udvalget; jeg tænker bl. a. på det forslag, der tidligere er kommet fra jordfordelingsudvalgets sekretariat til finansministeriet, det vil vi gerne se på.

Men vi kan altså ikke tiltræde selve hovedforslaget, og det er jo det, der er det afgørende. Ganske vist sker der en forhøjelse af selve procenten fra 65 til 75, men enhver må jo kunne forstå, at når de skattefrie tillæg forhøjes så stærkt som foreslået her, bliver der i realiteten tale om en meget betydelig lempelse af kapitalvindingsskatten. Jeg har nævnt tallene, og finansministeren nævner nogle tal i sine bemærkninger: 78 pct. stigning på 8 år efter de nuværende regler går skattefrie, efter finansministerens forslag 129 pct. stigning, og det er altså ikke rimeligt. Der er simpelt hen tale om, at regeringen og finansministeren nu vil sætte kapitalvindingsskatten ud af funktion, og det er ikke det, der er brug for nu. Det er ikke de arbejdsfrie indtægter, det er ikke kapitalgevinsterne, vi nu skal til at gennemføre store skattelettelser for, tværtimod.

Vi kan altså ikke medvirke til dette forslags gennemførelse. Det er et samfundsøkonomisk helt uforsvarligt forslag at komme med i en tid, hvor skatteborgerne har meget, meget store byrder, som vi har lagt på dem. Vi beklager, at regeringen overhovedet har kunnet fremsætte et sådant forslag for folketinget; det er ikke klogt.

Jeg kunne stoppe her — og det skal jeg også, for lampen lyser — men jeg vil blot tilføje, for at det ikke skal stå for hårdt og skarpt, at til trods for at vi har den opfattelse af finansministerens forslag, vil vi ikke afvise en drøftelse i skatteudvalget. Vi er klar til at gå ind i en forhandling, men så skal det også være en forhandling, og det

forudsætter, at der er en vis bevægelighed fra regeringens og finansministerens side. Vi håber, at en sådan bevægelighed er til stede.

Glistrup (FP):

Når fremskridtspartiet er tilhænger af den private ejendomsret, er hovedgrunden dertil, at vi mener, at i et samfund med privat ejendomsret bliver rigdommen størst, fordi kapitalgoderne flyder derhen, hvor kapitalgoderne bør være, og hvor de vil give det bedste afkast til sikring af, at der kan være en høj levestandard for befolkningen i almindelighed og store sociale ydelser.

Og dér er det jo således, at denne kapitalvindingsskat, som vi fik i 1958, er en stopklods i systemet og forhindrer, at kapitalgoderne kommer det rigtige sted hen. Det er en skat, der bevirker, at kapitalgoderne stavnsbindes, og hvis vi fortsætter med at have den lovordning alt for mange år endnu, så kommer vi frem dertil, at samfundet kommer til at stagnere.

Derfor må de langsigtede lovbestræbelser på dette område gå ud på at afskaffe kapitalvindingsskatten. Vi har allerede fremsat konkret lovforslag om ophævelse af den pr. 1. januar 1979. Så længe man ikke vil afskaffe kapitalvindingsskatten, vil fremskridtspartiet, når der kommer — og det er jo noget, som i de forløbne 16 år har været en jævnlig tilbagevendende begivenhed — disse forslag om ændring af lov om særlig indkomstskat, bruge den vurderingsmålestok: vil disse ændringer medvirke til at hæmme stavnsbindingen af kapitalgoderne, eller vil de medvirke til at fremme stavnsbindingen? Og når vi ser på finansministerens forslag her, må vi konstatere, at det har virkninger både til den ene og den anden side, hvad man jo også må forvente, når målsætningen har været den, som finansministeren angiver, nemlig at provenuet skal være uændret.

Den værste virkning i retning af øget stavnsbinding er, at den kapitalvindingsskattepligtige indkomst nu skal beskattes med 75 pct. i stedet for med 65 pct. Det er en procentsats af en sådan størrelse, at den yderligere vil medvirke til at gøre Danmark til et fattigere og dårligere land at leve i, navnlig for dem, der er svagt stillet og er

[Glistrup.]

handicappede, for det er den måde, en sådan bremseklods ind i kapitalens frie bevægelighed virker på.

Men så har finansministeren altså som modvægt sat, at den inflationsgevinst, som kan passere skattefrit, ikke mere skal være 6 pct., den skal være 9 pct., og det må vi selvfølgelig vurdere som et fremskridt. Vi tvivler noget på, om finansministeren vurderer reelt, når han opererer med 9 pct.; i øjeblikket er inflationen som bekendt halvanden gang så høj, og der er jo ingen grund til at tro andet, end at inflationstakten i hvert tilfælde vil ligge væsentligt højere end 9 pct. også fremover. Derfor mener vi i og for sig, at de 9 pct. er for lavt et tal, modsat hr. Grünbaum, men det er noget, vi kan drøfte i udvalget.

Derimod er det således, at når vi skal have uændret provenu, vil denne lov hæmme generationsskifterne, fordi generationsskifterne typisk vil ske på basis af lave anskaffelsessummer; i mange år endnu er det på basis af den alt for lave 13. alm. vurdering fra 1965, og når finansministeren skal have uændret provenu ind, får han det på den måde, at han faktisk får mere ud af generationsskiftehandlerne, det er dem, der bliver straffet ved dette forslag, mens man letter andre steder. Det synes jeg er en urimelig virkning, og derfor tror jeg ikke, hr. Grünbaum talte rigtigt — når han sagde, det var et rent venstreforslag, der kom her. Det er et rent embedsmandsforslag, der er solgt til finansministeren, som om det var et venstreforslag, men det er det bestemt ikke.

Det er formentlig urimeligt at have en ikrafttrædelsesbestemmelse pr. 15. marts; det skal nok rettes til, at det skal være med udløbet af indkomståret 1974, noget andet er ikke til at praktisere.

Endelig er der det mest centrale i dette lovforslag; det er det, der ikke står i lovtæksten, men i bemærkningerne, nemlig finansministerens nærmere konkretisering af det, der har været et af denne vinters store debatpunkter: at såfremt man får afgiften på 2½ pct. ved salg af fast ejendom ophævet, er forudsætningerne til stede for at inddrage alle parcelhuse og ejerlejligheder under kapitalvindingskatten. Det er en bemærkning, der i allerhøjeste grad er tankevækkende og, vil jeg sige, afskyvækkende.

Jens Foged (V):

Jeg bemærkede den voldsomhed, hvormed hr. Grünbaum tog fat på forslaget. Det var nærmest, som om han havde skræk for, at de, der sidder bag ved ham dernede i salen, skulle komme og bruge endnu stærkere ord senere på eftermiddagen, og det ville han da ikke risikere. Så jeg håber sådan set, han kan komme over det, efterhånden som han får læst tingene igennem og ser, at noget af det er noget, han selv har givet bolden op til i de forhandlinger, vi har haft tidligere, idet hr. Grünbaum jo gang på gang har sagt, at han er tilhænger af, at der skal være fuld dækning for inflationen, at den ikke skal beskattes. Men hr. Grünbaum ved lige så vel som enhver anden i denne sal, at inflationen ikke er dækket hverken med de 6 pct. pr. år eller de 9 pct. med rente og rentes renteberegningen. De seneste tal, der er kommet for ejendomsvurderingerne i vort land, ligger jo på beløbstørrelser, der er langt ud over det.

Jeg finder, at finansministeren her er kommet med et afdæmpet forslag, som jeg sådan set mener ligger i underkanten af det, det burde have ligget, for at generationsskifte kan finde sted på rimelig vis. Jeg tænker her på generationsskifte inden for virksomheder såvel i byerne som ude på landet; det lader sig simpelt hen ikke gøre, hvis man udskriver en skat og på den måde hindrer, at der inden for erhvervsgrupperne er penge til at gå videre i erhvervslivet; derfor burde disse procentsater snarere forhøjes end formindskes.

Den tidligere finansminister har også tidligere sagt, at ekspropriationerne og jordfordelingsområderne var noget, han ville være opmærksom på. Hvorfor så disse voldsomheder over for det andet? Jeg hørte nok, at ekspropriationer ville der blive taget noget hensyn til, men her synes den tidligere finansminister åbenbart også, at friløbet var for stort. Det glæder mig, at den tidligere finansminister ryster på hovedet, for det tyder på, at vi på dette område kunne komme så meget længere, hvor jeg altså ønsker, at ekspropriationer skulle være helt fri. Det er en situation, som den enkelte borger ikke har bragt sig selv i. Samfundet kommer og stiller krav over for den enkelte borger om, at nu tager man det og det af hans ejendom; derfor burde ekspropriation i

[Jens Foged.]

så tilfælde efter en offentlig vurdering være fri.

Må jeg sige med hensyn til finansministerens forslag om at sætte procenten op fra 65 til 75, at jeg egentlig finder, den er drevet lige til den yderste grænse, den er lige ved at blive en maksimalpris på ejendomme, fastsat på indirekte vis. Jeg havde hellere set, at man, hvis vi nu skulle stramme den, og det har man vel ønsket, når der vitterlig var fortjenester, strammede den op til 70, det ville have været tilstrækkeligt.

Vi er tilhængere af inden for venstre, at dér, hvor samfundet har været inde i billedet på en sådan måde, at der tjenes noget — ved byernes udvikling, eller hvad ved jeg — skal denne kapitalvindingsskat gennemføres, men det skal være i harmoni med de enkelte ting inden for erhvervslivet, sådan at et generationsskifte kan finde sted, og sådan at vi ikke beskatter inflationsgevinster på helt urimelig måde.

Lad mig til slut sige, at 9 pct. med rente og rentes rente har ikke relation til den udvikling, der er på det faste ejendomsmarked, måske nok til inflationen, som den er i al almindelighed, men på det faste ejendomsmarked, hvorom dette lovforslag handler, er inflationen langt stærkere.

Vi anbefaler forslaget og kan altså fra venstre gå med til dette forslag, som det foreligger, men vi kunne have ønsket det noget mildere på visse områder.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg føler mig næsten fristet til at begynde med at kommentere en bemærkning fra den tidligere ordfører hr. Jens Foged, der sagde, at dette ville medføre en maksimalpris på ejendomme. Nej, desværre tror jeg ikke, det forholder sig sådan, jeg kender for mange tilfælde, hvor den, der skal sælge, siger: jeg skal have så og så meget tilovers, og så kan I jo sætte prisen efter det og bare indregne skatten i købsprisen. Men lad det nu ligge, for det er noget, vi kan tage op i udvalget.

I den skriftlige fremsættelse siger finansministeren noget, som jeg tror vi bør lægge os på sinde, når vi skal behandle dette lovforslag. Det er, at de mange hyppige ændringer i lovgivningen vedrørende særlig indkomstskat volder mange problemer for både borgerne og skattemyndighederne. Jeg

vil gerne have, at vi tager disse betragtninger som udgangspunkt, når vi drøfter dette lovforslag. Det må gælde om dette lovforslag, at vi tager os tid til at gennemgå disse regler nøje og gennemgå loven om særlig indkomstskat i det hele taget, og bestræbelserne må gå ud på, at der skabes et solidt flertal for en lov om særlig indkomstskat, sådan at den kan komme til at gælde nogle år frem i tiden; vi kan ikke være tjent med, at borgerne må få den fornemmelse, at der på dette område ikke råder ordnede lovmæssige forhold. Derfor tror jeg, man må forudse, at der må blive god tid i udvalget til at behandle dette forslag, og god tid tror jeg ikke der vil være med de få uger, der er tilbage af samlingen. Men det er forhåbentlig heller ikke for finansministeren det afgørende.

Derefter siger finansministeren, at når vi skal til at tænke på den særlige indkomstskat, bør vi prøve på, når det gælder fast ejendom, at skelne mellem de sædvanlige gevinster og de meget store spekulationsgevinster, og jeg vil ikke på forhånd afvise muligheden for, at der kan komme noget virkelig godt ud af en sådan betragtning. Jeg kan tilføje, at jeg helt deler finansministerens ønske om, at vi kunne komme de meget store spekulationsgevinster på fast ejendom til livs og virkelig gennemføre en skarp lovgivning om en særlig afgift af disse meget store spekulationsgevinster.

Men når jeg har sagt det, vil jeg sige, at det forekommer mig, at finansministeren ikke har været helt heldig, da han forsøgte at udforme det, for det kan efter min mening ikke føres så langt, som finansministeren har søgt at drive det, når det gælder de sædvanlige gevinster på fast ejendom. Men det kan vi jo også drøfte i udvalget.

Så er der endelig finansministerens betragtninger over, hvordan vi skal behandle mageskifte i forbindelse med ekspropriation og andre tilfælde af jordfordeling. På disse områder er jeg enig med finansministeren: det var lykkeligt, hvis vi kunne komme til en ny betragtning. Men jeg understreger igen, at netop på dette område vedrørende ekspropriation vil det være helt afgørende, at det bliver et praktisk taget enigt udvalg, der står bag forslaget.

Må jeg endelig, når vi nu går i gang med en sådan gennemtænkning af loven om sær-

[Bernhard Baunsgaard.]

lig indkomstskat, minde om, at vi radikale ved behandlingen af den gældende lov følte os så overbevist om, at den tidligere finansministers forslag ikke var tilstrækkelig gennemtænkt, at vi ikke turde tage ansvaret for den, og vi fik jo ret: 14 dage efter at den var trådt i kraft, kom der et forslag til ændring af loven. Men jeg føler, at også på andre områder, og det gælder f. eks. behandlingen af goodwill o. a., bør vi benytte lejligheden til at tage tingene op til ny vurdering.

Jeg kan med disse ord tilsige på den radikale gruppes vegne, at vi er parat til et meget grundigt udvalgsarbejde i håbet om, som jeg nu har sagt et par gange, men som det vist er nødvendigt at understrege, at vi når til, at i hvert fald et meget stort flertal i folketinget sikrer borgerne ordnede og lovmæssige forhold på dette område.

Juul-Madsen (KF):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, og de problemer, dette lovforslag berører, har nu gennem en årrække haft og vil efter den 15. alm. vurdering få en stadig stigende betydning for omsætningen af fast ejendom, erhvervsvirksomheder, generationsskifte, og hvad dertil hører. Jeg må gøre opmærksom på, hvad ingen andre har sagt, at hvor der er tale om omsætning af jord anvendt til særlige formål, nemlig jord inden for byzoneareal, har vi jo en særlig lovgivning i forbindelse med den såkaldte frigørelsesafgift, og dér har vi en særlig form for beskatning af det, man kan kalde eksorbitant høje fortjenester.

Det, vi taler om i dag, er jo salg af fast ejendom inden for landzoneområdet, altså et område, der er bealgt med et såkaldt landzonebånd. Det vil sige, at det drejer sig om ejendomme og jord, som ikke kan udnyttes til særlige formål, som i al almindelighed i hvert tilfælde kun kan overdrages i henhold til de bestemmelser, der er med hensyn til den pågældende ejendom. Det

kan være en landbrugsejendom, det kan være en gartneriejendom, det kan være større boliger, det kan være byvirksomheder, forretninger af forskellig art; det er virksomheder og ejendomme, der kun kan sælges efter deres formål og derfor også kun kan sælges til en pris, som er i overensstemmelse med deres formål og i overensstemmelse med den vurdering, som det offentlige har pålagt disse ejendomme. Derfor er der i virkeligheden kun én pris for ejendomme af den karakter, der er relevant og rimelig og retfærdig, og det er en pris, der er lagt til rette efter det, man kalder genanskaffelsesvurderingen. Det, der har været det gale med kapitalvindingsskatten, for den er jo blevet skærpet næsten årlig, siden den kom til verden i 1958, er at kapitalvindingsskatten i stigende grad har beskåret og beskærer genanskaffelsesværdien.

Derfor har det konservative folkeparti aldrig været nogen tilhænger af kapitalvindingsskatten i henhold til lov om særlig indkomstskat, men det er da klart, at vi i forbindelse med det foreliggende lovforslag vil prøve at gøre vores indflydelse gældende i retning af at gøre lovforslaget så retfærdigt som muligt i forhold til den ejendomsomsætning, der skal finde sted her i landet.

Derfor vil jeg gerne indledningsvis sige, at det afgjort er en fordel, når finansministeren foreslår, at det såkaldte årlige tillæg skal forhøjes fra 6 pct. til 9 pct. og beregnes efter rentes rente-metoden. Jeg er enig med de talere, som har gjort opmærksom på, at man ikke dermed har dækket inflationen ind, men det er dog en forbedring. Men jeg betragter det som et stort minus, at man så til gengæld belægger det beløb, der herefter eventuelt kommer frem til beskatning, med en reel forhøjelse af beskatningen fra 65 pct. til 75 pct. Jeg kender nogle områder her i landet, hvor ejendomme, der er under landzonebånd, alligevel, fordi nærliggende områder øver deres virkning, er så højt vurderet, at jeg kan regne ud, at også i forbindelse med generationsskifte og salg fra den ene

[Jουλ-Madsen.]

virksomhedsejer til den anden vil den skærpede beskatning her få betydning, og jeg er ikke sikker på, at det er rimeligt.

Man må endvidere have i erindring, at i de områder, hvor der er tale om særlig høje vurderinger, og hvor lov om særlig indkomstskat derfor slår hårdtest igennem, er man i forvejen som virksomhedsejer straffet gennem højere ejendomsskatter og højere formueskat.

Hertil kommer, at man vel kunne have forventet — men jeg skal da gerne medgive regeringen, at den må se nøje på de politiske muligheder — at en venstre-regering ville have foreslået, at skatten bortfaldt på ekspropriationserstatning, vedrørende fredningerstatning og efter min opfattelse også, når der er tale om jordfordeling. Hr. Jens Foged har jo rent ud sagt, at det var han også tilhænger af, og hr. Jens Foged og jeg har jo før i tiden stillet forslag herom. Men jeg kan sige, at der må jo så komme et konservativt ændringsforslag gående ud på, at ekspropriations- og fredningerstatning ikke skal belægges med særlig indkomstskat.

Må jeg til sidst bare komme med den bemærkning, at også jeg synes, jeg har kunnet læse ud af bemærkningerne til lovforslaget, at der ligesom er lagt op til, at en særlig indkomstskat i forbindelse med parcelhuse ikke er regeringen helt uvelkommen. Jeg har set, at man har kædet det sammen på en, synes jeg, utilbørlig måde med spørgsmålet om den 2½ pct.s afgift, som regeringen jo selv har foreslået afskaffet. Jeg skal nøjes med at sige, at for så vidt angår særlig indkomstskat på parcelhuse, vil det konservative folkeparti være en afgjort og kategorisk modstander.

Børge Johansen (CD):

Det forekommer mit parti ganske rimeligt, at der finder en tilpasning sted af den særlige indkomstskat for ejendomskøb; og hvad angår den foreslåede forhøjelse, synes vi nok i modsætning til hr. Jens Foged, den ligger lidt i overkanten. Det er vores opfattelse, at den værdibevarelse, som til syvende og sidst er ideen bag disse tillæg, mere skal gå på egenkapitalen end på fremmedkapitalen. Men vi er altså i princippet enige og vil gerne se på forslaget.

Jeg har ligesom hr. Juul-Madsen lagt

mærke til, hvad der står i bemærkningerne om parcelhuse og ejerlejligheder og de vilkår, hvorunder regeringen kunne tænke sig at foreslå parcelhuse indrangeret under disse regler, og jeg vil meget gerne høre, hvor langt finansministeren er i de overvejelser.

Ømann (SF):

Jeg tror, man kan karakterisere dette forslag ved at sige, at skal det gennemføres, kan det kun gennemføres ved hjælp af en af de sorteste alliancer, vi nogen sinde har set i dette folketing. Det karakteriserer forslaget; der er ingen tvivl om, at dette er en svækkelse af den særlige indkomstskat, det er nærmest en afskaffelse af den. Og dér må jeg nok sige, at i en tid, hvor kapitalstærke amerikanske selskaber har vist deres uforbeholdne interesse for Danmarks jord, er det en mærkelig stilling at tage her, hvor venstre-regeringen for første gang berører den meget vigtige sektor i dansk økonomi, der hedder ejendoms- og jordværdistigningerne, at man går den modsatte vej: i stedet for at man gør noget ved disse stigninger og indtager de arbejdsfrie indkomster, skal der finde en yderligere liberalisering sted.

Det er jo ikke rigtigt, når det siges i bemærkningerne til forslaget, at det alene tilsigter at friholde de stigninger, der ligger inden for de almindelige pristalsstigninger. Det er jo sådan — og det gælder sandelig også priserne på landbrugsjord — at priserne på jord er steget langt ud over, hvad de almindelige prisstigninger kunne antyde. Nu vil jeg indrømme, at når vi i dag har fået oplyst, at vi er oppe på en inflationsrate på 14 pct., er der virkelig plads til nogle tillæg til købesummerne, således som finansministeren har foreslået det i dette forslag. Men jeg håber da ikke, at perspektivet for dette forslag er, at man skal fortsætte denne galoperende inflation.

Nu forudskikkes der en skattereform, og til en sådan skal der bruges penge, det tror jeg er gået op for finansministeren. Derfor synes jeg, det i og for sig var meget nærliggende at sige, at her er en kilde til at hente nogle penge ind, som folk ikke kunne beklage sig over blev hentet ind, for det har aldrig været deres, det har aldrig været nogen arbejdsindkomst.

Der er det mærkværdige, at nu har vi, skal vi sige sporadiske tilløb til en kapital-

[Ømann.]

vindingsskat på produktionsejendomme i det store og hele og altså også på salg af landbrugsjord til byggeanvendelse, bevares, men samtidig fritager man for beskatning den private værdistigning på jord, og det er jo en meget, meget stor sektor i dansk økonomi: parcelhusssektoren er vokset og vokset, og der bliver frigtivet til bygning af 50.000 parcelhuse om året. Det vil sige, at ikke alene er det et stort antal parcelhuse, hvor værdistigninger finder sted, men dette store antal forøges med en stor procent hvert år. Det er et problem, der tager til, og jeg tror ikke, der er noget parti her i denne sal, som undgår at tage stilling til dette meget væsentlige problem.

Jeg hilser i og for sig med glæde, at finansministeren har antydet, at dette kunne kobles sammen med en afløsning eller en afskaffelse af 2½ pct. afgiften. Jeg ville ikke have noget imod et sådant bytte. Jeg vil naturligvis gerne se udformningen af den særlige indkomstskat, som i så tilfælde skulle gælde parcelhusene, og jeg ville også meget gerne have, at det ikke var noget, der skadede omsætningen og de nuværende ejere, men at det blev i form af en indestående prioritet.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi mener absolut, at dette lovforslag er en forbedring i forhold til den nugældende lov, idet jeg i alt fald er af den opfattelse, at den kapitalvindingsskat, vi hidtil har haft, er en beskatning af inflationen og ikke af en reel gevinst. Det er jo simpelt hen kun fiktive begreber eller kapitaler, man ønsker at beskattes, og jeg mener også, det er ganske urimeligt, som jeg har set flere eksempler på, at når en far og søn vil bytte ejendomme, fordi størrelsen på den måde bedre kommer til at passe til den arbejdsindsats, de nu kan yde, så må de betale til staten, uden at de derved har fået nogen penge at betale med; altså man skal beskattes af en fiktiv kapital.

Jeg må dog sige, at med hensyn til jordfordelingen synes jeg ikke man i forslaget helt har taget højde for, at der kan fremkomme problemer, hvor man får en beskatning ved mageskifte. Det vil være sådan, så vidt jeg kan se, at hvis man bytter og area-lerne ikke er lige store, kommer man let til

at betale et urimeligt beløb af det overskydende areal; altså, så snart der kommer penge ind i det, bliver man beskattet. Jeg mener, det må være hensigtsmæssigt at få fremmet en jordfordeling, som fremmer såvel vores produktion som den rationalisering, der er nødvendig inden for landbruget.

Endvidere må jeg beklage antydningen af, at man kunne tænke sig at lægge denne kapitalvindingsskat på parcelhusene. Der vil jeg straks sige: hold da fingrene væk fra parcelhusene i det spørgsmål. Skal vi have flere stavnsbånd på parcelhusene, så er det da først, vi får brug for en ekstra egnsudviklingslov. Ved at fjerne alle indgreb over for parcelhusene vil man derimod være med til at fremme den almindelige egnsudvikling i stedet for at prøve på at lægge bånd på den.

Men jeg synes også, det er urimeligt, at vi, der f. eks. har et hus, der er blevet lidt for stort, på 1.400 m², skal beskattes, medens ejendommen på 1.300 m² kan undgå at blive beskattet. Endvidere må jeg henvise til, at i alt fald i Nordjylland er det i ferieområderne blevet sådan, at mangfoldige parcelhusejere, fordi grundværdistigningen er blevet så høj siden 1966-vurderingen, kommer til at betale kapitalvindingsskat, og det kan jeg ikke se er rimeligt.

Må jeg så endelig sige med hensyn til sommerhusene, at dér synes jeg nok der er et hul, man skulle tænke på, når vi arbejder med kapitalvindingsskatten. For hvis jeg har et sommerhus og vil sælge det, kommer jeg til at betale kapitalvindingsskat af det, hvis grundværdien er for stor, men hvis jeg med Jensen bytter og siger: du ejer min grund, og jeg ejer din grund, så kan jeg afskrive mit sommerhus på denne grund over lejemaal et og på den måde unddrage mig kapitalvindingsskatten, som jeg i alt fald på visse områder mener er rimelig også med hensyn til sommerhuse. Jeg mener, at man skal stoppe disse huller i tide, før for mange udnytter dem. Ellers får vi jo skandale igen på disse områder, som vi har set på så mange andre områder.

Må jeg sige om hovedsigtet i lovforslaget, at det finder vi ganske rigtigt; men som jeg har prøvet på at antyde, mener jeg, der er visse ændringer og tilføjelser, som er nødvendige, for at loven kan komme til at virke hensigtsmæssigt. Vi skal anbefale lovforslaget til velvillig behandling i udvalget.

Fuglsang (DKP):

Hvis jeg skulle høre til dem, som hr. Jens Foged tænkte på, da han talte om nogen, som eventuelt kunne forsøge at overgå hr. Grünbaum, kan jeg berolige med, at det kunne aldrig falde mig ind i denne henseende. Jeg er helt enig med hr. Grünbaum i hans vurdering og vil også drage samme konklusion, nemlig at vi betragter det foreliggende forslag som en forringelse af de regler, der gælder i øjeblikket, og at vi som følge deraf ikke vil kunne støtte dets gennemførelse.

Som finansministeren sagde, var hensigten med den særlige indkomstskat at indtage en del af de meget store fortjenester, der forekommer ved ejendomshandler, men for mig at se kunne og burde en sådan beskatning også bruges til at mindske spekulationen med jord og fast ejendom. Det er jo et af landbrugsledernes gentagne krav, at fordi jorden er et produktionsmiddel, burde den fritages for skat. Vi mener, at der ville være langt mere fornuft i at respektere jorden som et produktionsmiddel og en arbejdsplads ved at befri den for spekulation, en spekulation, hvis formål bl. a. skulle være at unddrage sig skat. For os at se er der den sammenhæng mellem spekulation og skat, at jo mere skatten fjernes fra jorden, des mere trænger spekulationen ind.

Motiveringen for i forslaget bl. a. at hæve det varierende tillæg til anskaffelsessummen og hermed altså regulere den skattepligtige særlige indkomst nedad har været, at de hidtidige 6 pct. ikke gav dækning for de faktiske inflationsbetingede prisstigninger. Men netop spekulation i jord er jo en af inflationens hovedårsager, og at lette beskatningen af denne spekulation vil netop fremme den onde cirkel, som man ellers ser og taler om alle andre steder.

Forslaget vil, hvis det gennemføres, betyde ganske klækkelige skattelettelser bl. a. især til de største landbrugsejendomme. Som et vel nok grelt, men typisk eksempel har vi forsøgt at overføre tallene i de i bemærkningerne fremførte eksempler til godset Bregentved. Det var med sine 6.372 ha ved 14. alm. vurdering vurderet til 58 mill. kr. Hvis vi går ud fra, det er rigtigt — og det er det jo sikkert, når finansministeren siger det — at landbrugsejendomme fra 1965 til 1974 er steget til mere end det dob-

belte, vil værdien af dette gods i øjeblikket ligge på omkring 125 mill. kr. Af denne stigning vil den særlige indkomstskat efter de nugældende regler blive 23 mill. kr., men efter regeringens forslag kun godt 19 mill. kr., altså en besparelse på op mod 4 mill. kr., og hvis vi tager hele 8 år tidligere og sætter vurderingen, som den var dengang, viser det sig, at besparelsen for dette gods vil blive op imod 15 mill. kr., og det synes vi ikke kan være rigtigt.

Vi synes, at sådanne lettelser er dobbelt farlige netop nu, da man bl. a. i bladene kan læse om, at stærke udenlandske koncerner for alvor vil sætte ind i spekuleringen i dansk jord, efter at de i forvejen har udplyndret os for de råstoffer, der findes i jorden.

Her skal der andre foranstaltninger til, og jeg vil nøjes med at henvise til det forslag, mit parti har fremsat den 26. februar om, at alle reelle prisstigninger på jord og fast ejendom bør tinglyses som en offentlig prioritet og ikke, som det er tilfældet nu, skal kunne belånes eller frigøres ved handel. For sagen er jo, at et forslag som dette på ingen måde stavnsbinder kapitalen, men også, at hvis man giver helt frie hænder, vil det betyde, at kapitalen ophobes på enkelte hænder, og at de, der får rådighed over denne magt, lader kapitalen vandre og lave ravage nationaløkonomisk for befolkningen på sin vej uden hensyn til befolkningens interesser. Og det tror jeg kun ganske få kan have nogen som helst interesse i.

Poul Westergaard (DR):

Retsforbundet er tilhænger af, at de arbejdsfrie indkomster ved besiddelse af jord beskattes, eller at de forhindres ved afgiftspålæggelse. Det er vi bl. a. af den grund, som hr. Glistrup angav, nemlig at kapitalen skal kunne søge derhen, hvor den giver det bedste samfundsmæssige udbytte, men modsat hr. Glistrup mener vi ikke, at en oppustning af jordværdierne betyder noget som helst andet, end at nogle, nemlig jordejerne, bliver rigere, og at de andre, jordbrugerne, bliver tilsvarende fattigere — og det er jo de fleste af os — og at den produktive del af samfundet kommer til at mangle kapital, fordi pengene sættes i spekulation.

Vi har aldrig været tilhængere af den teknik, der anvendes under betegnelsen særlig

[Poul Westergaard.]

indkomstskat eller kapitalvindingsskatten. Det skyldes især, at et sådant afgiftssystem på en helt urimelig måde forskelsbehandler folk, idet kun de arbejdsfrie indkomster, der konstateres ved salg eller ejendomsskifte, beskattes, medens de tilsvarende værdistigninger på ejendomme, der ikke omsættes, uberørt forbliver som en økonomisk særfordel hos ejerne.

Hertil kommer, at en skat i omsætningsleddet i høj grad har en tendens til at virke prisfordyrende, fordi den begrænser udbuddet, hvorimod en løbende beskatning af værdistigningerne uanset omsætning eller ej vil have den modsatte virkning, nemlig at fremme udbuddet og dermed være prissænkende.

En af følgerne af den gældende kapitalvindingsskat har da også tydeligt været en prisfordyrende vanskeliggørelse af omsætningen af især landbrugsejendomme, hvor de ældre landmænd, der egentlig gerne ville holde op og lade de unge generationer komme til, har været tvunget til enten at forlange meget store kontante udbetalinger for at kunne klare kapitalvindingsskatten, hvis de da også skal have et andet sted at bo — og det har jo gjort det ekstra svært for de unge at komme til — eller, hvad vi har set mange eksempler på, simpelt hen at blive boende på deres ejendomme, sælge deres besætninger, stoppe produktionen og leje jorden ud. Samfundsøkonomisk er det i hvert fald en ganske utilfredsstillende konsekvens af kapitalvindingsskatten.

Også for yngre landmænd, der gerne vil skifte ejendom, er det velkendt, at kapitalvindingsskatten har været en urimelig hindring.

Vi ser altså helst, at folketinget finder frem til en anden form for beskatning eller en anden form for fordeling af jordværdistigningerne i dette land. Vi har ganske svært ved at engagere os særlig stærkt i de lapperier på et forkert system, som her er foreslået, og som jo i virkeligheden er udtryk for en beklagelig laden stå til over for inflationen og over for den skæve fordeling af fremskridtene. Men vi vil tilsige vores positive medvirken til at afbøde nogle af de værste urimeligheder, sådan som det her er foreslået.

Jeg vil gerne til slut stille finansministe-

ren det spørgsmål, om regeringen har overvejet eventuelt at lade kapitalvindingsskatten indgå som en afdragsfri offentlig prioritet på ejendommen, der kan fratrækkes salgssummen, sådan at ejendomsomsætningen på den måde lettes og kravet om kontante penge ved handelen kan begrænses til fordel for de unge, især de unge landmænd. Jeg vil gerne høre finansministerens kommentar til den tanke.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg vil gerne takke de forskellige ordførere dels for deres mere eller mindre tilslutning, dels for deres kritiske bemærkninger.

Formålet med de ændringer, der er foreslået her, har været at få ryddet nogle af de urimeligheder af vejen, som man i praksis har konstateret i forbindelse med kapitalvindingsskatten. Disse urimeligheder berøres jo på forskellige områder: der er spørgsmål om generationsskifte, der er spørgsmålet, når man afhænder en ejendom eller en virksomhed på grund af alder og måske skal erhverve en bolig på anden måde, om man så straffes igennem de nuværende regler på en sådan måde, at man ikke har kapital til eller mulighed for at få en rimelig placering i tilværelsen i sine senere år. Der er spørgsmålet, som også har været nævnt nogle gange, om jordfordelingsproblemer, ekspropriationsproblemer, som jo har været underkastet forskellige vilkår ved lovgivningens forskellige ændringer igennem de senere år.

Jeg eri og for sig noget forbavset over hr. Grünbaums, jeg må vist sige lidt voldsomme tagen på vej over for forslaget om de 9 pct. efter rentes rente-princippet. Forholdet er jo det, at selv om man bruger de 9 pct. efter rentes rente-princippet, vil der være mange selvstændige erhvervsdrivende, der alligevel har svært ved at klare frisag over for en kapitalvindingsskat, der ofte vil ramme helt urimeligt, og at man derfor ikke kan sige, at der ved denne ændring skabes forhold, som ikke bør være til stede.

Det er nogle, der har ment, at jeg har strammet for meget, og der er nogle, der mener, jeg har været for large; det kunne tyde på, at jeg har placeret mig, om jeg så må sige, midt imellem de synspunkter, der er givet udtryk for på disse områder, og hvis det kunne medføre, at der under udvalgsarbejdet kunne samles det brede flertal, som

[Finansministeren.]

hr. Bernhard Baunsgaard efterlyste, om netop de ændringer, jeg har foreslået, ja, så ville jeg naturligvis hilse det med stor tilfredshed.

Jeg må med beklagelse sige til hr. Glistrup, at de foreslåede ændringer ikke er embedsmandsværk; jeg må påtage mig svaret for, at jeg har udstukket retningslinjerne for udarbejdelsen af disse forslag efter de kriterier, der ligger her. Det skal der ikke være nogen som helst tvivl om.

Jeg mener også, at de imødekommer i det væsentlige en udviklingslinje, som friholder i hvert fald et flertal af ejendomme for kapitalvindingsskat ved normale prisstigninger, og det er det mål, jeg har haft. Og når hr. Grünbaum ligesom vender sig så voldsomt imod det og siger, at nu afskaffer man faktisk kapitalvindingsskatten, så er det jo ikke rigtigt, for der er den afbalancering i det, at den skærpelse, der ligger i forhøjelsen fra de 65 til de 75 pct., og den lempelse, der ligger i, at de 6 pct. hæves til 9 pct.s tillæg efter rentes rente-beregningen, afbalancerer hinanden, således at det provenu, der opnås, så vidt det er muligt at skønne, stort set er det samme. Men man flytter vægten over på det, jeg vil kalde de faktiske og de virkelige kapitalgevinster, og friholder de områder, hvor det er de normale prisstigninger, der er det centrale. Det er efter min opfattelse i hvert fald et skridt i den rigtige retning.

Der har fra hr. Arne Bjerregaards og fra hr. Bernhard Baunsgaards side været talt om mageskifte, ekspropriation og jordfordeling. Når man skal vurdere virkningerne på jordfordelingsområdet, synes jeg, der er grund til at hæfte sig ved, at dels vil 9 pct.s tillægget gøre det lettere, dels vil de ekstra 30.000 kr., der kan komme ind i billedet, gøre det lettere, og jeg tror, at for de fleste jordfordelings vedkommende har man fjernet i hvert fald væsentlige dele af de nuværende ulemper; deri ligger selvfølgelig ikke, at der ikke kan være jordfordelinger, hvor der stadig væk vil være problemer. Jeg tror ikke, man kan lave så generelle ændringer i et sådant lovforslag, at man kan sige, at nu har man for alle borgere og i alle forhold løst alle problemer, og der vil ikke kunne nævnes eksempler på uretfærdigheder. Jeg ville i hvert fald ikke kunne påtage mig at stille sådanne forslag

om ændringer. Men formålet har været at fjerne nogle ulemper, gøre det lettere at få gennemført jordfordelinger, som måtte være af interesse for samfundet ved vejforlægninger o. lign. At undgå trafik over befærdede veje har også været et af formålene, ligesom man her, når fredningsbestemmelser o. lign. er kommet ind i billedet, også tilgodeser de borgere, der rammes af sådanne fredningsbestemmelser.

Hr. Bernhard Baunsgaard nævnte spørgsmålet om goodwill. Det står mig ikke helt klart, hvad han mente med spørgsmålet, men jeg går ud fra, det er et problem, man kan overveje i udvalget, og jeg går ud fra, at hr. Bernhard Baunsgaard har sine særlige tanker om det.

Hr. Poul Westergaard spurgte, om regeringen havde overvejet en ordning, hvorefter man fik kapitalvindingsskatten sat ind som en offentlig prioritet, som skulle være, jeg tror ikke rentefri, men afdragsfri, og som så skulle stå dér i al evighed. Nej, det har vi ikke overvejet. Jeg ved godt, at det er et af retsforbundets synspunkter, men det er ikke mit.

Vi har under den nuværende lov oplevet vældige vanskeligheder i forbindelse med generationsskifte, og også hvis en erhvervsdrivende, der solgte en mindre erhvervs virksomhed for at købe en større, blev pålagt kapitalvindingsskat. Så blev det gennemført — jeg tror, det var hr. Grünbaum, der gennemførte den ordning — at man kunne få en sådan kapitalvindingsskat sat ind som en prioritet. Man skulle ikke af med pengene, men virkningen var, at denne prioritet forhindrede, at man kunne optage de normale lån eller få den normale kredit, som skulle bruges i forbindelse med erhvervsløst af en større eller en anden erhvervs virksomhed. Den stod altså i vejen for et normalt hændelsesforløb for sådanne erhvervsdrivende.

Fra flere sider har spørgsmålet om parcelhusbeskatningen været rejst. Det fremgår klart af bemærkningerne, at det har været overvejet, men at jeg ikke har ment, at man skulle indsætte en bestemmelse i lovforslaget om beskatning af parcelhuse. Jeg har nævnt disse betragtninger i bemærkningerne, og det har, kan jeg forstå, givet anledning til, at flere af ordførerne i deres tankevirksomhed har beskæftiget sig med, hvorfor det var sat ind.

[Finansministeren.]

Jeg synes, det var naturligt at gøre opmærksom på, at jeg havde overvejet dette problem, men ikke fundet anledning til at drage parcelhusene ind under denne beskatning.

Der kan vel være noget selvmodsigende i, at man på den ene side går ind for kapitalvindingsskat på værdistigninger på visse områder og på den anden side siger, at andre kapitalværdistigninger her i landet skal holdes fri. Man kunne nok tage op til overvejelse, om dette er en rimelighedsbetragtning over for de borgere, som rammes af kapitalvindingsskatten. Men mine overvejelser sluttede med det, som står i bemærkningerne.

Jeg skal udover dette kun sige, at jeg da er åben over for at forhandle dette lovforslag i udvalget, men deri ligger ikke, at jeg mener, at de lempelser, der er foreslået for almindelige prisstigninger er for høje, tværtimod. Der vil vise sig mange eksempler på, at selv med disse lempelser vil der kunne blive tale om kapitalvindingsskat ved ejendomsskifte, ved generationsskifte, hvor der har været en skal vi sige normal prisstigning.

Grünbaum (S):

Nu sagde finansministeren, at hans lovforslag ville få den virkning, at flertallet ville blive friholdt for kapitalvindingsskatten, og det er præcis den opfattelse, jeg har af finansministerens forslag. Jeg tror ikke, at den forskel, vi har i opfattelse, skyldes, at vi ikke ved, hvad det drejer sig om. Finansministeren har det synspunkt, at der ikke skal ske beskatning inden for den stigning, der svarer til den almindelige prisudvikling for ejendomme. Det er finansministerens synspunkt, som han klart har givet udtryk for. Vi har et andet synspunkt. Vi mener, at der skal ske en beskatning af det, vi kalder for inflationsgevinsten.

Jeg har meget kraftigt understreget — og det vil jeg gerne sige til hr. Jens Foged — at dette synspunkt, som vi har, at der skal ydes fuld dækning for inflationen, skal ses i sammenhæng med, at jeg samtidig sagde: for ejerens egen indsats, for den af ejeren selv præsterede opsparing og for ejerens arbejdsindsats. Hvis han f. eks. har købt en gård til 400.000 kr. og selv har sat de

100.000 kr. i den eller præsteret dem i løbet af en vis periode, er det klart, at han skal have fuld dækning for værdistigningen for disse 100.000 kr.s vedkommende efter vores opfattelse. Det synes jeg nok er værd at have med i billedet. Men hvis han har købt denne ejendom til 400.000 kr. og den 8 år efter sælges for 800.000 kr., vil han efter finansministerens forslag få fuld dækning ikke alene for sine egne, 100.000 kr., men også for stigningen fra anskaffelsesprisen på 400.000 kr. op til de 800.000 kr. Dem får han fuldstændig forærende. Det er dér, vi sætter ind og siger: kan det være rimeligt? Der er en særlig inflationsgevinst med i billedet, og det er den, vi mener man må have med i en lovgivning om særlig indkomst, ellers kan vi ikke se, der er ret meget mening i at have en sådan lovgivning. Jeg er naturligvis glad for, at finansministeren vil drøfte disse ting med os i udvalget; så må vi jo se, hvor langt vi kan komme.

Jeg vil til sidst takke for udtalelsen om jordfordelingsproblemet. Jeg forstod det på den måde, at det også er noget, finansministeren er villig til at drøfte med os i udvalget. Jeg har nævnt jordfordelingsudvalgets forslag, der kom i sin tid, og det kan vi så se på i udvalget.

Glistrup (FP):

Et af denne vinters mest spændende politiske spørgsmål har som bekendt været, hvad man nærmere skulle forstå ved klausulen i 4 parti forliget af 8. februar om, at der i forbindelse med afvikling af 2½ pct. afgiften indføres skærpet kapitalvindingsskat på de virkelige kapitalgevinster. Det, der navnlig var knyttet spænding til, var, om parcelhusejerne nu skulle til at undgælde.

Jeg skal da ikke nægte, at da jeg læste finansministerens bemærkninger til lovforslaget, opfattede jeg det på den måde, at meningen var, at parcelhusejerne nu skulle til at undgælde, men finansministeren vil ikke sælge hønen, før han har fået kalkunen i stald, har fået de 2½ pct. afskaffet. Derfor var der i og for sig ikke noget overraskende i, at hr. Ømann roste finansministeren og sagde, at han havde ikke noget imod at bytte 2½ pct. afgiften ud mod denne kapitalvindingsskat. Det ville jo bare betyde, at de 17 mandater, som hr. Ømann formentlig

[Glistrup.]

disponerer over i denne forbindelse, skulle lægges til de 90 mandater, som står bag ved 4 parti forliget. Derfor var det unægtelig interessant, at hr. Ømanns bemærkning fik hr. Arne Bjerregaard til at reagere med et: hold da fingrene væk fra parcelhusene! For hvis det ikke er således, at finansministerens bemærkninger må forstås således, at man skal beskatte parcelhusene, hvis man ophæver 2½ pct. afgiften, at med andre ord kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne har deres frihed i denne sag, så stiller situationen sig helt anderledes, end vi måtte påregne efter at have læst disse lidt gådefulde bemærkninger fra finansministeren. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren direkte: betyder disse ord i bemærkningerne til finansministerens lovforslag, at han mener, at 4 parti forliget indebærer en pligt til at indføre beskatning på parcelhuse og ejerlejligheder, hvis 2½ pct. afgiften ophæves?

Så var hr. Ømann og hr. Arne Bjerregaard enige om noget andet, nemlig at der her var tale om at ramme de arbejdsfri indkomster. Det kan der selvfølgelig siges meget godt om, men jeg vil anbefale de herrer Ømann og Arne Bjerregaard og den kommunistiske ordfører at sætte sig ind i hr. Poul Westergaards argumentation for, at dette ikke er det, man gør, når man lægger en skat ind i omsætningsleddet. Det var i allerhøjeste grad rart, at hr. Poul Westergaard ville bruge sin begrænsede taletid i det omfang til at understrege dette helt centrale i dagens problemstilling, at en beskatning i omsætningsleddet virker helt anderledes.

Den radikale og den kommunistiske ordfører var enige om at tale om, som man også læser i bladene, at det, det gælder om her, er at ramme spekulationsgevinster. Hvor mange gange skal man fortælle, at lov om særlig indkomstskat har intet med spekulation at gøre. Spekulanter rammes af den almindelige indkomstskat. Havde der været tid til det, hvad der ikke er, ville jeg meget gerne have forklaret finansministeren — jeg skal gøre det ved en senere lejlighed — hvorfor hans lovforslag, som det er udformet, rent faktisk kommer til at ramme generationsskiftehandler væsentligt hårdere, end gældende lov gør. Det er særdeles ulykkeligt, men vi kan forhåbentlig få det rettet i udvalget.

Jens Foged (V):

Det er hr. Grünbaums bemærkning vedrørende beskatningen af stigningen for en ejendom, der er købt til 400.000 kr. og efter 8 år sælges til 800.000 kr., der kalder mig herop. Vil der være nogen rimelighed i, at ejeren da skal af med et par hundrede tusinde kroner, når han formodentlig skal hen at etablere sig et andet sted, hvor den samme prisstigning har fundet sted?

Jeg vil da for øvrigt yderligere påpege, som kommende fra den vestlige del af landet, at der er forskel på Østdanmarks og Vestdanmarks stilling i forbindelse med tillæggene på 30 pct. og 6 pct., der foreslås sat til 30 pct. og 9 pct. De 30 pct. af et forholdsvis lille tal er et beløb, der ikke rigtig bliver til noget, mens 30 pct. af et forholdsvis højt tal, som det har været i Østdanmark — inflationen nåede jo først til Østdanmark og senere til Vestdanmark — betyder noget. 1965-vurderingerne var væsentlig lavere i Vestdanmark end i Østdanmark, men i løbet af nogle få år rettede situationen sig, sådan at siden 1969 har Østdanmark og Vestdanmark fulgtes parallelt op.

Det er imidlertid sådan, at de tal, hvoraf man beregner procenttillægget, er så lave i Vestdanmark, Norddanmark og Syddanmark, at hvis man dér får et fribeløb på 100.000 kr., vil man herovre få et fribeløb på 300.000 kr. Det bør ministeren indse, den tidligere minster, undskyld. Jeg har den slemme vane at tro, at hr. Grünbaum stadig væk er finansminister. Det bør hr. Grünbaum ikke være. Den nugældende ordning er en stavnsbinding for alle, der vil ekspandere i tilværelsen eller flytte. Hvad enten det er på den ene eller den anden måde, er stavnsbinding uheldig, hvis der skal ske en udvikling i vort samfund. Derfor er det, som finansministeren her foreslår, en rimelig ordning, men altså i underkanten efter min opfattelse.

Poul Westergaard (DR):

Jeg synes ikke, at finansministeren ligefrem behøver at afvise at overveje tanker og forslag, bare fordi de kommer fra retsforbundet. Det kunne da være, at der var noget fornuftigt i dem, også set ud fra den grundholdning, som finansministeren selv har.

Tanken om at lade kapitalvindingskat-

[Poul Westergaard.]

ten stå som en offentlig, afdragsfri, men naturligvis forrentet prioritet kan da hverken sælgeren eller køberen have noget imod, og målet for finansministeren kan da umuligt være, at køberne skal ud og låne så mange penge som overhovedet muligt, slet ikke med de vilkår for afsætning af obligationer, som eksisterer i dag.

Det er klart, at en offentlig prioritet begrænser køberens behov for at gå ud at låne, og det synes jeg i og for sig der er noget tiltalende i. Jeg tror også, at mange unge landmænd, der gerne vil til, vil sætte pris på en sådan ordning, der betyder, at han ikke skal ud at rejse nær så mange penge, som han skal i dag.

Hvis problemet for finansministeren faktisk er, at det betyder et øjeblikkeligt provenutab for staten, synes jeg, at finansministeren skulle sige til.

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg først sige, at jeg er helt enig med hr. Jens Foged i hans betragtninger om det med stavnsbindingen. Det er i alt fald mange steder blevet et alvorligt problem.

Så var der det, hr. Glistrup sagde, hvor han tog kristeligt folkepartis navn forfængeligt med hensyn til, om vi skulle være bundet af dette forlig til at gå med til en kapitalvindingsskat på parcelhuse. Mig bekendt har vi ikke underskrevet noget som helst om en parcelhusbeskatning. Vi er gået ind på, at der måtte ske en skærpelse på visse områder med hensyn til kapitalvindingsskatten, men ikke at det skulle være på parcelhusområdet, overhovedet ikke.

Så vil jeg gerne spørge finansministeren med hensyn til de 30.000 kr., som, så vidt jeg forstår, fritages, når der f. eks. er tale om en jordfordeling: kan det ikke misbruges ved mindre forretninger eller ved salg af mindre ejendomme, hvor man kan lave en lille transaktion med at flytte et par grantræer osv., det sker jo? Jeg tror, at det kan misbruges. Er det rigtigt?

Endvidere vil jeg gerne spørge finansmi-

nisteren: Vil finansministeren holde fast på, at 1.400 m² grænsen fortsat skal gælde? Vil finansministeren holde fast på, at når grundværdien overstiger halvdelen af ejendomsværdien, skal parcelhusejere også betale kapitalvindingsskat? Og endelig fik jeg ikke svar på dette med lejemål. Jeg ved heller ikke, om det kan tages med herindunder; jeg ved i grunden ikke, hvilken lov det skal ind under, men det er urimeligt, hvis jeg har et sommerhus og opdager, at jeg skal betale kapitalvindingsskat af dette, hvis jeg flytter, at jeg så bare kan lade en anden få det og sige: du lejer det på min grund, så kan du afskrive sommerhuset over det åremål, du lejer det. Jeg synes, det er urimeligt, og jeg vil gerne have et svar på, om man vil prøve at ændre det, for det er noget, der efterhånden vil florere stærkt i vores område.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg vil gerne understrege det, hr. Arne Bjerregaard sagde her til sidst i anledning af hr. Glistrups spørgsmål: der foreligger ikke nogen aftale om beskatning af parcelhuse i forbindelse med ophævelse af 2½ pct. afgiften. Intet. Der skal ikke danne sig nogen som helst myte om det, og derfor er hr. Arne Bjerregaard i sin fulde ret, når han siger, at han har i hvert fald ikke kendskab til sådanne aftaler. Det er klart, det kan han ikke have, når der ingen er. Det skal slås helt fast.

Hr. Grünbaum og jeg kan altså se lidt forskelligt på disse problemer, men det er nu min opfattelse, at man efter en nøjere granskning måske alligevel også fra socialdemokratiets side vil acceptere forslaget om en ændring til 9 pct.

Må jeg sige til hr. Poul Westergaard, at jeg afviser skam ikke på forhånd enhver tanke, der kommer fra retsforbundet. Det kunne ikke falde mig ind. Men jeg tror nok, der er en principielt forskellig opfattelse på netop disse områder. Jeg vil nemlig — og det er det, der ligger i lovforslaget — gennemføre en ordning, der gør, at der ikke kommer kapitalvindingsskat på disse gene-

[Finansministeren.]

rationsskifter, hvor det er en normal prisstigning, der har fundet sted, og når der ikke kommer kapitalvindingsskat, er der heller ikke noget at sætte ind som en prioritet fra det offentlige side. Det er nok forskellen, for hr. Poul Westergaard og retsforbundet vil gerne have en prioritet ind fra det offentlige side, men det ønsker jeg ikke. Jeg ønsker, at det skal være en saglig vurdering, og at disse tillæg skal borteliminere mulighederne for, at der kommer kapitalvindingsskat på sådanne normale stigninger.

Vi har fået mange eksempler ind, der viser, hvor urimeligt den nuværende ordning virker over for mange mindre, selvstændige erhvervsdrivende, og jeg er helt sikker på, at der er mange i dette høje ting, der har stiftet bekendtskab med disse urimeligheder. Det er dem, jeg forsøger at fjerne, og derfor håber jeg også, at det skal vise sig, at der er fornøden tilslutning hertil.

Jeg vil gerne sige — jeg tror, jeg glemte det i første omgang — at når hr. Bernhard Baunsgaard udtaler, at dette må underkastes en vældig grundig behandling, og det blev gentaget flere gange fra hr. Bernhard Baunsgaards side, må jeg indrømme, at jeg kan blive helt betænkelig ved, hvad der egentlig ligger i denne grundige udvalgsbehandling, om det i virkeligheden betyder, at det sådan skulle udskydes for tid og evighed. Det er et lovgivningsområde, hvor det faktisk haster med at få gennemført disse lempelser, hvis man ikke fortsat vil begå uretfærdigheder over for mange, der står og skal afhænde deres virksomhed. Der er mange, der har afhændet disse virksomheder, det kan vi ikke rette op på desværre, de har lidt den skade, men vi kan forhindre, at der fortsat lides skade, ved at gennemføre disse ændringer så hurtigt, som det er sagligt muligt.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg takker hr. Arne Bjerregaard og finansministeren for de helt klare svar, hvoraf det fremgår, at det er fuldtændig frivilligt fra venstregeringens side, når den nu udtaler i bemærkningerne til lovforslaget, at man vil indføre kapitalvindingsskat på par-

celhuse og på ejerlejligheder. Så kom vi da til den afklaring. Men stadig væk står tilbage fortolkningen af disse ord i 4 parti forliget: „I forbindelse med afvikling af 2½ pct. afgiften indføres skærpet beskatning af virkelige kapitalgevinster“.

Nu er der også en fjerde part i dette forlig, nemlig hr. Grünbaums parti, og derfor må jeg i denne omgang rette spørgsmålet til hr. Grünbaum: mener hr. Grünbaum, at dette led i 4 parti forliget er tilstrækkeligt opfyldt? En skærpet beskatning af virkelige kapitalgevinster, er det opfyldt med det lovforslag, der ligger her på bordet, så vi ikke behøver at drømme onde drømme om den passus mere? Eller mener hr. Grünbaum, at han skal have flere lunser kød, for at forliget er opfyldt fra forligspartners side?

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det lovforslag, som vi taler om i eftermiddag, er af finansministeren fremsat den 15. marts. Jeg er enig med finansministeren i, at området trænger til en gennemgang, men jeg vil understrege det, som minsteren sådan lige i sidste øjeblik fik sat til, at der skal være tid til en saglig behandling af det, for det mest ødelæggende for hele området — det har ministeren jo selv påpeget — er denne ustandselige skiften fra det ene princip til det andet. Så er det, at borgerne kommer ud i helt uholdbare tilstande, hvor det er helt tilfældigt, hvordan éns forhold bliver ordnet, og det er det værste af alt for et retssamfund. Derfor må ministeren undskyldte mig. Hvis ministeren ønsker vores deltagelse i dette, må han give os tid til at få opklaret alle spørgsmål, det er helt nødvendigt. Jeg har sagt, og jeg vil gerne gentage, at jeg finder ministerens betragtning om, at man skal ramme de helt usædvanlig store gevinster, vældig rigtig, og det tror jeg vi hurtigt bliver enige om.

Det er den anden del af princippet, hvor det så er naturligt, at man giver sig til at lempe, jeg gerne vil diskutere og have tid til sagligt at overveje. Jeg tror, det vil være lykkeligt, om ministeren forstod, at det altafgørende er at få et stort flertal bag denne lovgivning, så vi ikke til næste år igen skal diskutere særlig indkomstskat, fordi det haster så meget.

(Kort bemærkning).

Jens Foged (V):

Det er en lille opklaringsmanøvre i anledning af hr. Arne Bjerregaards to gange tilbagevendende spørgsmål om sommerhuse på lejet grund. Jeg er vidende om, at avlsbygninger og virksomheder på lejet grund må afskrives på lejet grund, men jeg er ikke vidende om, at beboelsesejendomme må. Derfor beder jeg hr. Arne Bjerregaard om at dokumentere med bestemte tilfælde, hvor det er forekommet, for det bliver en vildledning af befolkningen, hvis man to gange kan stå op og fortælle om de ting uden at kunne påpege, hvor i loven der står, at man må afskrive sommerhuse på lejet grund.

(Kort bemærkning).

Grünbaum (S):

Jeg kan sige til hr. Glistrup og andre, at spørgsmålet om sammenhængen mellem 2½ pct. afgiften og forslaget om særlig indkomst kan siges at være sådan, at vi, altså socialdemokratiet, ikke vil kunne gå ind for en ophævelse af 2½ pct. afgiften på det grundlag, der nu foreligger. Ordene skal forstås på den måde, at vi har givet udtryk for, at vi eventuelt kunne gå ind for en ophævelse af 2½ pct. afgiften, hvis loven om særlig indkomst fik en rimelig skærpelse, så der var en balance mellem de to ting. Det er der ikke med det lovforslag, finansministeren har fremsat, og som følge deraf kan jeg da sige, at mit parti ikke kan gå ind for en ophævelse af 2½ pct. afgiften på det grundlag.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Med hensyn til afskrivning af sommer-

huse på lejet grund kan jeg ikke på nuværende tidspunkt huske, på hvilken side det står, men man kan læse det i Skatten, og jeg skal gerne henvise dem, der ønsker det, til såvel kommunen som personerne, som benytter sig af dette. Disse personer synes netop selv, det er urimeligt, men de ønsker da at udnytte loven, som den nu er, og det er dette, jeg vil imødegå, fordi det vil brede sig i vort område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 25. april, kl. 10 med følgende dagsorden:

Forhandling om undervisningsministerens skriftlige redegørelse af 19. april for situationen omkring de højere og andre videregående uddannelser.

Mødet hævet kl. 17.29.